Política | Víctor Rodrigo / Oriol March | Actualitzat el 02/01/2019 a les 12:17

Tot el que ha de passar el 2019: el nou any, en 20 claus

L'any que comença estarà marcat pel judici contra el procés al Suprem, el nou cicle electoral a l'Estat, els comicis europeus i efemèrides històriques

Els dirigents independentistes presos, protagonistes del judici al Suprem | Òmnium

Què ha de passar aquest 2019? Els anys precedents indiquen que els propers dotze mesos seran, un cop més, frenètics. Del judici contra el procés català al Tribunal Suprem, previst per a finals de gener, s'enllaçarà pràcticament amb el nou cicle electoral a l'Estat, marcat per l'ascens de la ultradreta i un paisatge incert per a Pedro Sánchez. El 2019 s'empeltarà de la incertesa del 2018, però donarà pistes més concretes sobre quin serà l'escenari polític dels propers anys, tant a Catalunya com a l'Estat.

Repassem els esdeveniments que condicionaran els pròxims mesos amb la vista posada, també, en el context internacional i en l'esportiu. Estes són les 20 claus de l'últim any d'una dècada marcada per la crisi econòmica mundial.

Judici al Suprem

El tribunal del Suprem que jutja els líders de l'1-O Foto: ACN

El que passi al Suprem entre finals de gener i l'inici de la primavera serà, possiblement, la notícia de l'any en clau catalana. En les properes setmanes, els líders del procés començaran a desfilar per aquest tribunal, encarregat de jutjar tots els fets de la tardor passada. L'estratègia dels encausats, segons s'està perfilant des de les presons, es basarà en "acusar l'Estat" per un procediment judicial fonamentat en un relat de violència que permet afermar les acusacions de rebel·lió i de sedició. Al Suprem seran jutjats els dirigents empresonats -Jordi Sànchez, Jordi Cuixart, Oriol Junqueras, Raül Romeva, Jordi Turull, Josep Rull, Joaquim Forn, Dolors Bassa i Carme Forcadell-, a l'Audiència Nacional s'escatirà el futur de l'anterior cúpula d'Interior -amb el major Josep Lluís Trapero al capdavant- i el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) decidirà sobre els membres de la mesa del Parlament: Lluís Guinó, Ramona Barrufet, Anna Simó i Joan Josep Nuet. La sentència, en teoria, s'hauria de fer pública després de les eleccions municipals, autonòmiques i europees del 26 de maig. En aquell moment és d'esperar que ja estigui resolta la crisi per la renovació del Consell General del Poder Judicial (CGPJ) després de la renúncia de Manuel Marchena.

Estratègia independentista

Presentació del Consell per la República a Brussel·les Foto: Julio Díaz / Junts per Catalunya

"Ara per ara, l'acord estratègic és que el primer pas del full de ruta unitari sigui la resposta a la sentència", assegura un alt comandament de l'independentisme. El nou rumb es cuina des de Lledoners, epicentre del procés des que hi van desembarcar els set presos polítics homes al juliol, des de Waterloo i també des del Palau de la Generalitat. En els últims mesos ha anat perdent pes la possibilitat de convocar eleccions després de la sentència, i hi ha sectors -entre els quals membres de l'entorn del president Quim Torra- que aposten per fer efectiva la declaració de la República no desplegada la tardor passada. En tot cas, però, les veus són múltiples. Hi ha actors que aposten pel xoc -és el cas de l'ANC, sectors de JxCat i la CUP- i d'altres que estan instal·lats en la voluntat d'eixamplar la base, com ara Òmnium, ERC i el PDECat. El context a Madrid també influirà en el rumb independentista. En tot cas, els partidaris de la República aspiren a tenir un esborrany unitari abans que arrenqui el judici.

Naixement de la Crida

Carles Puigdemont, durant la presentació de la Crida Nacional a Manresa Foto: Crida Nacional

El nou moviment en forma de partit de Carles Puigdemont, Jordi Sànchez i Quim Torra es posarà en marxa el 26 de gener, coincidint amb l'arrencada del judici al Suprem. Aquest mateix dia es triarà la direcció de la formació, que orgànicament estarà liderada per Sànchez, encarregat de perfilar-la des de Lledoners. No es presentarà a les eleccions municipals arreu del territori, però la Crida aspira a formar part -o a liderar, fins i tot- la candidatura que sorgeixi de l'espai de l'antiga de CDC a Barcelona. Puigdemont en serà el president impulsor i seguirà tots els passos des de l'exili. L'encaix amb el PDECat és encara una incògnita, però s'haurà de resoldre en les properes setmanes. Hi ha sectors que volen integrar el partit dins la Crida i d'altres que recelen dels passos de Puigdemont.

Pressupostos de la Generalitat

Reunió de finals de novembre entre la delegació dels comuns, amb Jéssica Albiach i David Cid, i l'equip de Pere Aragonès. Foto: ACN

El vicepresident Pere Aragonès treballa des de fa setmanes en l'aprovació dels pressupostos de la Generalitat per al 2019. Els comptes no tenen el suport parlamentari garantit, i per això s'està aplanant la negociació amb el grup de Catalunya en Comú Podem. Una de les vies per seduir-los és una llei al marge dels comptes que inclogui algunes de les reivindicacions dels comuns. Aragonès ja ha fet públic que la Generalitat no s'acollirà al fons de liquiditat autonòmica (FLA) el 2019 com a primer pas per tornar al mercat privat de deute. Sense comptes, la governabilitat es tornaria encara més complicada per a l'executiu de Torra, que ja ha vist com la CUP decidia situar-se a l'oposició.

La batalla de Barcelona

Ada Colau, en una imatge d'arxiu Foto: Ajuntament de Barcelona

Les eleccions municipals del 2019 tenen un plat estrella: Barcelona. L'alcaldessa Ada Colau, que fa quatre anys va obtenir 11 regidors davant dels 10 de Xavier Trias, aspira a la reelecció en un context més fragmentat que mai. CiU, desapareguda, s'estructurarà al voltant de Junts per Catalunya i de la Crida Nacional, encara sense candidat, i veu en ERC el principal rival en el camp sobiranista. Ernest Maragall parteix d'una situació avantatjosa en les enquestes i disputarà l'alcaldia a Colau, com també espera fer-ho Manuel Valls, situat al capdavant d'una plataforma afí a Ciutadans. El PSC torna a confiar en Jaume Collboni, mentre que la CUP encara ha de decidir cap de cartell. El PP, amb un risc evident de perdre la representació al consistori, s'ha posat en mans de l'empresari Josep Bou de cara a les municipals del mes de maig. Jordi Graupera, ja oficialment candidat sorgit de les primàries republicanes, aspira a entrar al consistori liderant un quart espai independentista.

Mapa municipal

Marc Castells va agafar el testimoni de Mercè Conesa a la Diputació de Barcelona Foto: PDECat

Els comicis locals no acaben, però, a Barcelona. El mapa que en surti serà llegit en clau de procés, tenint en compte que es confegirà poc després que acabi el judici al Suprem. Quants alcaldies tindran els independentistes? Quins canvis significatius hi haurà a l'àrea metropolitana? Els partidaris de la República faran forat en feus del PSC? Quin percentatge de vot mossegarà Ciutadans als socialistes als principals ajuntaments de la corona barcelonina? Farà forat Vox als consistoris catalans? Quines diputacions quedaran en mans independentistes? Serà JxCat capaç de repetir els resultats de CiU del 2015 arreu del territori o no resistirà el sorpasso d'ERC? Són les preguntes que es podran respondre d'una vegada per totes a partir del 26 de maig.

Autonòmiques i europees

Santiago Abascal, en un acte electoral de Vox a Andalusia Foto: Flickr Vox

Les municipals coincidiran amb eleccions autonòmiques a bona part d'Espanya i també amb les europees. Fa cinc anys van estar marcades per la irrupció de Podem, però aquesta vegada sembla que l'entrada forta la farà Vox, ja consolidada com a opció electoral des de les andaluses del 2 de desembre. En diverses autonomies -especialment a Madrid, on les enquestes donen fins a 17 diputats a Vox-, l'extrema dreta pot tenir la clau a l'hora de formar governs, com ja ha passat a Andalusia. El PP, de fet, aspira a portar el model del sud arreu de l'Estat de la mà de l'extrema dreta i de Ciutadans. En clau catalana a les europees, el sobiranisme anirà separat: el PDECat vol una llista unitària de la mà de la Crida, però ERC no ho vol i ja enllesteix una aliança amb Bildu i el BNG.

El futur de Sánchez

Quim Torra i Pedro Sánchez, al Palau de Pedralbes Foto: La Moncloa

Resistirà Pedro Sánchez tot el 2019 a la Moncloa? La pregunta només es podrà respondre quan quedi clar si és capaç d'aprovar els pressupostos generals de l'Estat. I, per fer-ho, només hi ha una manera: reeditar la majoria de la moció de censura de l'any passat, formada pels partits nacionalistes, pels independentistes i per Podem. Hi ha sectors del PDECat que, en privat, defensen aprovar els comptes de Sánchez, però tant des de Palau com des de l'entorn de Puigdemont es deixa clar que el vot serà negatiu. Tot dependrà, en tot cas, de quina sigui la concreció del diàleg amb la Generalitat. El president del govern espanyol i Torra han acordat encetar una nova etapa de diàleg "dins la seguretat jurídica", però no es preveuen avenços significatius en la mesura que la Moncloa -pressionada pels barons del PSOE, per Ciutadans, pel PP i per Vox- es tanca en banda a la possibilitat d'acordar un referèndum. Torra li va entregar un document amb 21 mesures que per a Sánchez no és més que un "monòleg" si no tenen en compte la Constitució i l'Estatut.

El tripartit andalús

PP i Cs després d'arribar a un acord a Andalusia Foto: Europa Press

Les primeres setmanes de l'any serviran per veure, molt probablement, el naixement del nou govern andalús encapçalat per Juan Manuel Moreno Bonilla -PP-, integrat per Ciutadans i avalat per Vox. El nou tripartit format per la dreta i l'extrema dreta ja s'ha materialitzat en la mesa del parlament autonòmic i aspira a reeditar-se a l'hora de bastir el nou executiu. El PP no s'amaga a l'hora de blanquejar Vox, mentre que Ciutadans pretén desmarcar-se'n públicament, potser pensant en les conseqüències que pot tenir dins del grup liberal europeu pactar amb una formació d'extrema dreta. El nou laboratori conservador andalús aspira a reeditar-se arreu de l'Estat després de les eleccions autonòmiques.

Sentència dels ERO

José Antonio Griñán i Manuel Chaves en una imatge d'arxiu Foto: Europa Press

En clau judicial espanyola, una de les cites de l'any és la sentència del cas dels ERO andalusos. El procés està tancat i només queda esperar el veredicte, que pot afectar dirigents històrics del PSOE com és el cas de Manuel Chaves i de José Antonio Griñán, tots dos expresidents de la Junta. L'impacte també el pot notar Sánchez des de la Moncloa, tot i les distàncies que ha marcat amb Susana Díaz, filla política dels anteriors presidents andalusos.

Investidura de Bolsonaro

Jair Bolsonaro, candidat a la presidència del Brasil. Foto: Europa Press

El primer dia de l'any queda marcat per la investidura del nou president del Brasil: l'ultradretà Jair Bolsonaro. Després de guanyar en segona volta amb un 55,2% dels vots, Bolsonaro arribarà al poder tot i haver protagonitzat una campanya plena de consignes homòfobes, racistes, masclista i molt militarista. Segons va explicar ell mateix, va rebre una trucada de Donald Trump per felicitar-lo. El nou president del Brasil, que fins i tot va ser apunyalat en campanya a l'abdomen, ha aglutinat un vot heterogeni per intentar reconstruir un país que no aixeca cap des dels Jocs Olímpics del 2016 i arrossega problemes econòmics i socials de forma estructural.

60è Aniversari de la Revolució Cubana

Fidel Castro (Foto d'arxiu) Foto: Europa Press

El mateix dia que s'investirà Jair Bolsonaro com a president del Brasil es començarà a commemorar els 60 anys de la Revolució Cubana, encapçalada per Fidel Castro i el Che Guevara. El país caribeny viurà el segon aniversari de l'ofensiva revolucionària del 1959 sense el seu comandant, que va morir el 25 de novembre de 2016. Cuba viu un procés d'obertura iniciat sota el mandat de Raúl Castro, germà de Fidel. Tot i els moviments concretats amb l'Administració Obama, la nova etapa de relació amb els Estats Units ha patit una aturada. L'arribada de Donald Trump n'és una de les explicacions.

La concreció del Brexit

El cap negociador del Brexit, Michel Barnier, entrega el principi d'acord del Brexit al president del Consell Europeu, Donald Tusk Foto: ACN

El 29 de març del 2019 es produirà un dels fets més importants de la història de la Unió Europea: la separació del Regne Unit. Després de mesos de negociació entre el govern de Theresa May i la comissió de Jean Claude Juncker, es va arribar a un acord amb aquesta data fixada. La primera ministra britànica va superar una moció de confiança després de l'aprovació de l'acord del Brexit. Ara falta concretar i desplegar l'entesa entre Londres i Brussel·les, una tasca que no serà senzilla.

Joc de Trons, última temporada

Jon Snow, un dels personatges de Joc de Trons. Foto: HBO

Una de les sèries més importants dels nostres temps dirà adeu aquest 2019 amb la seva vuitena i última temporada. La productora HBO ha avisat que l'estrena serà a l'abril, però encara no se n'ha confirmat una data concreta. Els espectadors ja es poden preparar per a un final espectacular, en paraules de David Nutter, director del famós capítol de la "boda vermella". Tots els capítols tindran una durada de més d'una hora i, segons Nutter, "serà espectacular, inspirador i satisfactori".

Abdicació de l'emperador Akihito

L'emperador Akihito abdicarà, deixant pas al seu fill Naruhito Foto: Europa Press

El 30 d'abril del 2019 abdicarà l'emperador del Japó, Akihito, per donar pas al regnat del seu fill Naruhito. Aquesta fita no s'ha produït al país nipó des de fa dos segles i serà un esdeveniment històric. La decisió la va prendre el mateix Akihito i el govern japonés va fer-la pública l'1 de desembre de 2017. L'emperador, fill de l'icònic Hirohito, qui va regnar el Japó durant la Segona Guerra Mundial, va visitar per primer cop l'estat espanyol el 1973, encara sota la dictadura de Franco.

Desembarcament de Normandia

Imatge del desembarcament Foto: Europa Press

El 6 de juny es compliran 75 anys d'un dels moments bèl·lics més transcendentals de la història moderna: el desembarcament de Normandia. Les tropes aliades van desembarcar en cinc platges de la costa nord de França l'any 1944 per alliberar el país dels nazis i començar a reconquerir Europa, obrint l'anomenat front occidental i oxigenant l'oriental, per on avançaven els russos. La platja amb enfrontaments més ferotges va ser la d'Omaha. Aquest 2019 també es commemoraran els 80 anys de l'inici de la Segona Guerra Mundial -concretament, l'1 de setembre, la data en què les tropes alemanyes van creuar la frontera amb Polònia-.

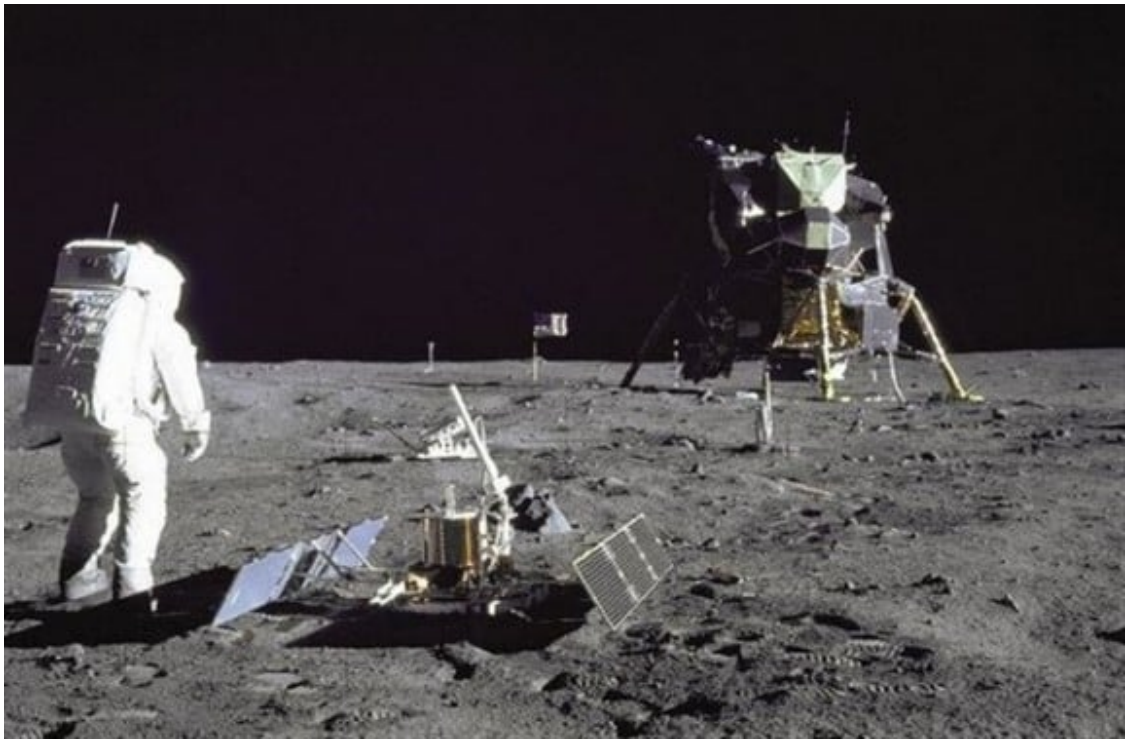
Mundial de futbol femení

La selecció dels Estats Units, campiona del món del 2015 Foto: FIFA

El 7 de juny s'iniciarà el Mundial de futbol femení 2019, amb seu a França. Les vigents campiones, la selecció dels Estats Units, és una de les favorites per revalidar el títol aconseguit el 2015 al Canadà. Hi ha més aspirants, com Austràlia, Alemanya o la mateixa França. Espanya hi participa. En el seu grup ho figura Alemanya, la Xina i Sud-àfrica.

Aniversari de l'home a la Lluna

Imatge de l'aterratge a la Lluna Foto: Europa Press

El 20 de juliol del 1969 el món sencer va aturar la seva respiració en veure unes imatges impactants per la televisió: la humanitat havia aterrat a la Lluna. Aquest pròxim any se celebrarà el 50è aniversari de la fita espacial de la NASA, gràcies al trajecte de l'Apollo 11 i la perícia dels seus astronautes: Neil Armstrong, Buzz Aldrin i Michael Collins. Aquests dos últims encara estan vius i protagonitzaran tot tipus d'homenatges. La missió espacial, però, està carregada encara avui dia d'un misticisme i plena de llegendes urbanes, gairebé totes desmentides per la ciència, els experts, els astronautes i les agències espacials.

Eleccions presidencials a l'Argentina

Mauricio Macri, en imatge d'arxiu Foto: Mónica Martínez-GCBA Prensa/Wikicommons

L'Argentina tornarà a ser protagonista aquest 2019 amb la celebració de les eleccions presidencials, entre la tardor i l'hivern del pròxim any. Seran uns comicis importants després dels resultats al Brasil, amb victòria de la ultradreta, i per la situació que viu el país, fragmentat per la corrupció, la inflació i el procés judicial que afronta l'expresidenta Cristina Fernández de Kirchner. L'actual president, Mauricio Macri, aspira a revalidar la presidència fins al 2023.

Fundació del Barça

Jugadors icònics de la història del Barça Foto: NacióDigital

El 29 de novembre del 1899, a través d'un anunci publicat a la revista *Los Deportes*, es fundava el Futbol Club Barcelona gràcies a la iniciativa de Joan Gamper. Sis espanyols, tres suïssos, dos anglesos i un alemany conformaven el primer equip de la història del Barça, que aquest 2019 celebrarà els 120 anys d'història. 120 anys de futbol sintetitzats en grans noms propis que han marcat la trajectòria del club, de Gamper a Kubala, passant per Cruyff i Messi.